

Þingnefnd 7 – Endurgreiðsla rannsókna- og þróunarkostnaðar – skattalegir hvatar fyrir fjárfesta

Þingnefndartillaga

Hátækni- og sprotavettvangur hefur lesið yfir og fundað um frumvarpsdrög til laga um stuðning við nýsköpunarfyrirtæki og tilheyrandi frumvarpsdrög til laga um breytingar á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt með síðari breytingum.

Almennt séð lýsir HSV yfir mikilli ánægju með frumvarpsdrögin sem koma til móts við mikilvægar óskir nýsköpunarfyrirtækja um bætt starfsumhverfi, sérstaklega sem snúa að fjármögnun þróunarstarfs og uppbyggingu sprotafyrirtækja.

Vettvangurinn leggur þó áherslu á að eftirfarandi atriði verði lagfærð áður en löginn verða samþykkt frá Alþingi.

Viðmiðunarmörk í 5gr. (2. tölulið): Verði lækkuð í 5 milljónir kr..

5.gr. (2. tölulið): Að viðmiðunarmörk í verði lækkuð í 5 milljónir kr. (eða allt niður í eitt ársverk) Rösk: 20 milljón kr. lágmark er hátt fyrir lítil og ung sprotafyrirtæki, sem auðveldlega gætu verið með áhugaverð þróunarverkefni í gangi sem væru á stærðargráðunni 5-20 milljónir kr. HSV telur ástæðulaust að útiloka slík verkefni og fær ekki séð að lækkun á þessu viðmiði valdi ríkissjóði skaða. Þvert á móti eykur það greiðslufæði til ríkissjóðs að sem flest verkefni geti farið af stað á þeim grunni sem kveðið er á um í þessum lögum.

10. gr. (1. mgr.) : Hlutfall af kostnaði vegna rannsóknar- og þróunarverkefna sem frádráttarbært er frá álögðum tekjuskatti hækki úr 15 í 20%.

10. gr. (1. mgr.) : Hlutfall af kostnaði vegna rannsóknar- og þróunarverkefna sem frádráttarbært er frá álögðum tekjuskatti hækki úr 15 í 20%. Rösk: Hér væri miðað við sama lágmarks hlutfall og í Noregi og öðrum löndum sem við berum okkur saman við, en sum þeirra bjóða jafnvel enn hærra endurgreiðsluhlutfall. Ísland er í samkeppni við þessi lönd um að laða til sín og byggja upp nýsköpunarfyrirtæki. Með því að bjóða lakri kjör en lágmarkshlutfall í samkeppnislöndunum, er í raun enn til staðar verulegur hvati að flytja fyrirtækin úr landi (og þannig unnið gegn anda frumvarpsins). Mikilvægt er að íslensk fyrirtæki njóti sambærilegra og ekki ýrari starfsskilyrða en fyrirtæki í þessum löndum.

Ferli og afgreiðsla umsókna m.a. 8. gr. (3. setning)

8. gr. (3. setning) : Verði svohljóðandi: Rannís skal, svo fljótt sem verða má innan tveggja mánaða... Rösk: mikilvægt er að umsóknir gangi eins hratt fyrir sig og kostur er í sívinnslukerfi. Verkefnahugmyndir í fyrirtækjum spretta upp með litlum fyrirvara og oft skiptir máli að geta komið þeim í framkvæmd sem fyrst. Framangreint matsferli er einfalt og ætti ekki að þurfa langan tíma. Í Noregi hefur verið miðað við að afgreiða umsóknir á 2. vikum. Setja mætti nánari reglur um tímaramma í reglugerð ráðherra skv. 15. gr.

HSV bendir á að efla þarf starfsemi og innri ferla Rannís til að taka við þeim verkefnum sem kveðið er á um. Rannís hefur umfangsmiklum verkefnum að sinna varðandi umsóknir til Tækniþróunarsjóðs og Rannsóknasjóðs sem skapa mikla álagspunkta á vissum tímum árs. Þetta gæti tafið framkvæmd vottunarferla í þessum lögum.

Viðmiðunarmörk í lögum nr. 90/2003 - 8. Gr. (3 setning)hækki úr 300 þús. kr. í 2500 þús. kr.

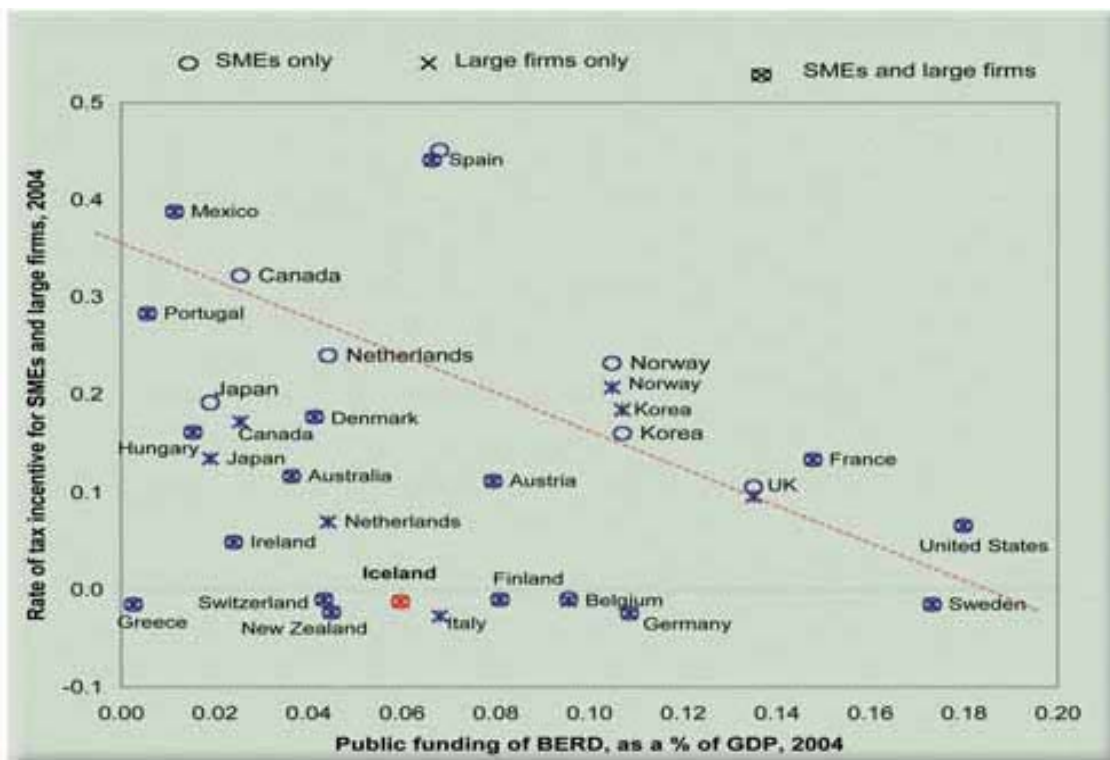
HSV leggur eftirfarandi breytingar á frumvarpi til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt með síðari breytingum:

1. 2. gr. (3. málsgrein): Að viðmiðunarmörk hækki úr 300 þúsundum í 2,5 milljónir hjá einstaklingi og 5 milljónir hjá hjónum. Rök: Að mati HSV eru 300 þúsund krónur á ári of lág upphæði. Einnig telur vettvangurinn mikilvægt að heimildin nýtist starfsmönnum nýsköpunarfyrirtækja sem vilja fá hluta launa greiddan á formi hlutabréfa í viðkomandi fyrirtæki en hlutur í verðmætaaukningu fyrirtækis er oft það eina sem nýsköpunarfyrirtæki hafa að bjóða í samkeppni við rótgróin og stærri fyrirtæki um hæft starfsfólk.

Tillaga til vara: Að viðmiðunarmörk hækki úr 300 þúsundum í 1,0 milljónir hjá einstaklingi og 2 milljónir hjá hjónum en auk þess sé umræddum fyrirtækjum heimilt að nýta þessa heimild til að greiða starfsmönnum sínum laun í formi hlutabréfa sem nemur allt að 1,5 milljón á ári með frestun skattlagningar þar til að viðkomandi bréf eru seld.

Greinargerð:

Í úttekt OECD á íslenska nýsköpunarkerfinu sem gerð var árið 2005, kemur fram að framlög til rannsóknar- og þróunarstarfs í fyrirtækjum er hlutfallslega lægra hér á landi, en hjá öðrum OECD-löndum. Af myndinni má m.a. lesa að opinber framlög til rannsóknar- og þróunarstarfs í Bandaríkjunum og Svíþjóð eru þreföld samanborið við Ísland. Annars staðar, t.d. á Spáni, í Mexíkó, Kanada, Portúgal, Hollandi, Japan og Noregi, hefur verið lögð rík áhersla á fjárhagslega hvata í tengslum við skattkerfið. Ísland er eitt fárra OECD landa þar sem slíkar leiðir hafa ekki verið farnar.

Meðfylgjandi mynd, frá OECD ber saman annars vegar (láréttur ás) opinbera fjármögnun á r&þ starfsemi fyrirtækja (BERD=Business Enterprises Resarch and Development) sem hlutfall af þjóðarframleiðslu en hins vegar (lóðréttur ás) framlög í formi ýmiss konar skattalegra hvata til að efla þróunarstarf annars vegar í litlum (merkt með hring) en hins vegar stærri fyrirtækjum (merkt með

Á myndinni kemur fram að ef dregin er skálína, sem sýnir þær þjóðir, sem best gera í þessum efnum, þá eru Íslendingar langt neðan við þessa línu ásamt Grikkjum, Svisslendingum og Nýsjálendingum.

Góð reynsla Norðmanna af endurgreiðslu rannsókna- og þróunarkostnaðar fyrirtækja

Meðal þeirra sem farið hafa þessa leið eru Norðmenn. Árið 2002 var skattalögum í Noregi breytt þannig að lögaðilar, sem stunda rannsókna- og þróunarstarf, fengu heimild til viðbótarfrádráttar frá tekjuskattsstofni, allt að 20%, að uppfylltum tilteknum skilyrðum. Rannsóknarráð Noregs (Norges forskningsraad) og Nýsköpunarmiðstöð Noregs (Innovasjon Norge) var falið að meta hvort viðkomandi starfsemi væri frádráttarbær (Lov av 26. mars 1999 nr.14 om skatt av formue og inntekt). Framangreint frumvarp tekur mið af norsku lögnum.

Lögð er áhersla á þeir sem njóti þessara heimilda stundi vel skilgreind og afmörkuð rannsókna- og þróunarverkefni með skýrum markmiðum um árangur. Tilgangur þeirra á að vera að skapa nýja hagnýta þekkingu eða tækni sem nýtist við þróun nýrra afurða, þjónustu eða vinnuáferða.

Norðmenn hafa farið þá leið að fela Rannsóknarráði sínu (NFR) að meta hvort verkefnið uppfylla skilgreiningu skattayfirvalda og jafnframt að meta hvort framtaldir kostnaðarliðir teljist viðurkenndur rannsókna- og þróunarkostnaður. Þessi leið var valin vegna þeirrar sérþekkingar og reynslu sem Rannsóknarráðið býr yfir við mat á umsóknum í samkeppnissjóði þess.

Ekki er gerður greinarmunur á kostnaði við rannsókna- og þróunarvinnu sem unnin er af starfsmönnum viðkomandi skattgreiðanda og rannsóknarvinnu sem unnin er fyrir hann hjá rannsóknarstofnunum eða sjálfstæðum rannsóknarstofum.

Norðmenn hafa í janúar 2008 lagt fram skýrslu um mat á þessu kerfi, en þar kemur fram að mjög góður árangur hafi náðst og almenn ánægja ríki meðal fyrirtækja í Noregi og samtaka þeirra NHO með þetta fyrirkomulag.